

BULLETIN

Hlavní výstupy programu 321. zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace ze dne 16. prosince 2016

ANALÝZA STAVU VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V ČR A JEJICH SROVNÁNÍ SE ZAHRANIČÍM V ROCE 2015

Rada pro výzkum, vývoj a inovace schválila na svém prosincovém zasedání Analýzu stavu VaVaI v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2015. Místopředseda vlády Pavel Bělobrádek předložil poté materiál vládě, která jej na svém zasedání dne 9. ledna 2017 vzala na vědomí.

„Materiál představuje nový analytický přístup ke zpracování informací o systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR. Je nejen velmi rozsáhlým, objektivním a kritickým hodnocením stávající situace ve výzkumu a vývoji, ale zároveň jasně ukazuje potenciál a možnosti ke zlepšení stávajícího stavu v této oblasti. Obsahuje také interpretace nejaktuálnějších dat Českého statistického úřadu uveřejněných na konci října loňského roku a je prvním uceleným dokumentem interpretujícím data ČSÚ za rok 2015 v kontextu ostatních informací z oblasti výzkumu, vývoje a inovací,“ řekl vicepremiér Pavel Bělobrádek.

V návaznosti na zahájení procesu systémových změn v řízení VaVaI na národní úrovni jsou součástí Analýzy 2015 zcela nové informace primárního charakteru:

- rozbor současného způsobu hodnocení výzkumných organizací včetně detailního komentáře k výpočtu bodů a analýzy možných dopadů hodnocení do systému VaVaI,
- plánované výše a způsob financování provozu a dalšího rozvoje velkých výzkumných infrastruktur,
- představení oblasti společenskovedního a humanitního výzkumu a vývoje a jejich přínosů jako samostatného tématu pro specifické analýzy.

Analýza 2015 detekuje silné a slabé stránky systému VaVaI a navrhuje opatření ke stabilizaci silných a optimalizaci slabých stránek. Analýza 2015 rovněž poukazuje na limity a nedostatky v souvislosti se zdrojovými daty a navrhuje některé optimalizační kroky.

Silné stránky systému VaVaI v ČR:

- Kvalifikované lidské zdroje a tradičně silné akademické zázemí.
- Vybudované výzkumné infrastruktury.
- Vysoký ekonomický potenciál ČR.
- Silná kultura publikační činnosti a postupně se rozvíjející internacionalizace s potenciálem k excelenci některých oborů.
- Vysoký objem zdrojů EU, které je možné využít pro rozvoj systému VaVaI.

Slabé stránky systému VaVaI v ČR jsou:

- Komplikovanost a roztržičnost systému financování VaVaI.
- Zdánlivě pozitivní mezinárodní srovnání ČR způsobené dočasným financováním ze zdrojů, které budou ukončeny po roce 2023.
- Soukromé výdaje systému VaVaI jsou vynakládány převážně v soukromé sféře, což značí nízkou efektivnost spolupráce soukromé a veřejné sféry v systému VaVaI.
- Nedostatky v systému hodnocení výsledků – současné nastavení systému hodnocení výrazně preferuje základní neorientovaný výzkum, jehož důsledkem je zlepšení publikační činnosti, avšak rovněž nízká míra spolupráce se soukromým sektorem.
- Nedostatečné využívání lidských zdrojů a infrastruktur k provádění přínosného aplikovaného výzkumu.
- Nedostatečná koordinace národních a evropských zdrojů.

Zásadním problémem budoucího financování VaVaI v ČR bude významné snížení evropských zdrojů po roce 2023, což pravděpodobně způsobí výrazné snížení veřejných prostředků, v extrémním případě až o cca 0,3 % HDP. Chybějící prostředky bude možné nahradit z národních veřejných zdrojů pouze částečně. Velkým potenciálem pro nahrazení chybějících evropských prostředků jsou soukromé prostředky. Optimalizace systému VaVaI v horizontu 2023 lze dosáhnout za předpokladu **zřízení centrální autority pro výzkum a vývoj s kompetencemi ministerstva a časově i věcně relevantní legislativní opory v podobě nového zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.** ☒

Celkové výdaje na výzkum a vývoj (GERD) v ČR v letech 2005–2015 podle zdrojů financování (v běžných cenách). Zdroj dat: ČSÚ

■ veřejné z ČR ■ veřejné zahraniční ■ podnikatelské ■ ostatní
● % HDP

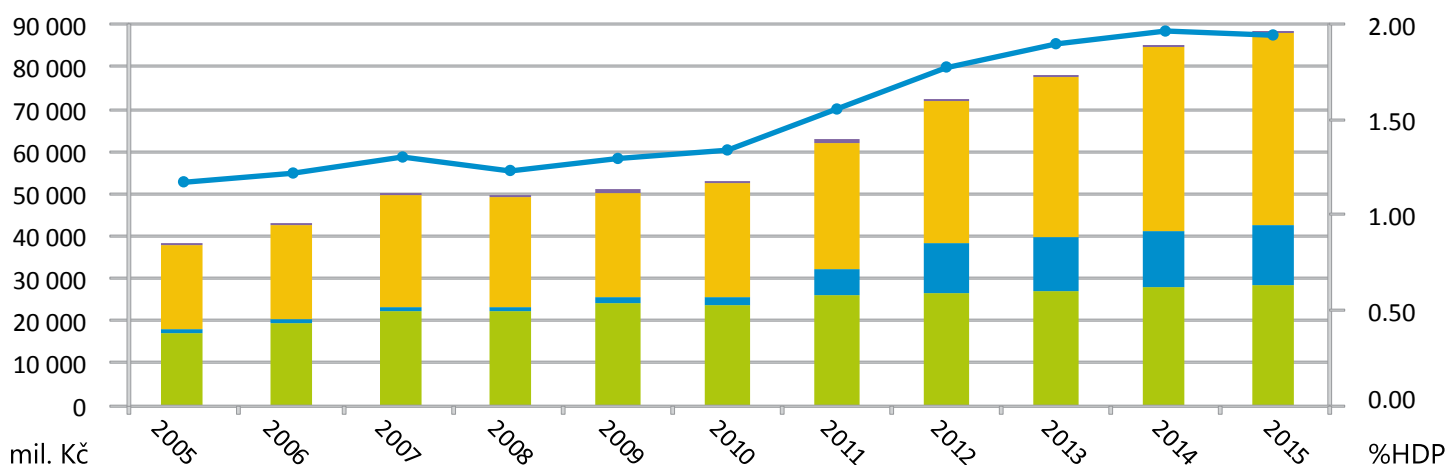

Foto: Radek Melichar, ÚV ČR

ZAHRAŇIČNÍ RADA. RVVI JEDNALA O USTAVENÍ SVÉHO NOVÉHO PORADNÍHO ORGÁNU

Rada vlády se během posledních zasedání rovněž zabývala vytvořením „zahraniční rady“, poradního orgánu složeného z renomovaných českých a zahraničních vědců, který bude poskytovat expertní konzultace o koncepčním a strategickém směřování podpory vědy, výzkumu a inovací v České republice.

Prosincového jednání RVVI se zúčastnili i někteří z těchto odborníků oslovených pro účast v „zahraniční radě“. Konkrétně to byli **prof. Jiří Příbáš**, právník a sociolog působící na Cardiff Law School na University of Wales, odborníci v oblasti chemie působící ve Spojených státech - **prof. Dalibor Sameš** z Kolumbijské univerzity v New Yorku a **prof. Josef Michl** z University of Colorado v Boulderu a konečně **prof. Ding-Ming Wang** z tchajwanské National Hsinchu University of Education. Společně se členy RVVI diskutovali především o postavení české vědy v globálním světě a o doporučeních, jež by měla vést k posílení její internacionalizace. Hovořili také o systému jejího hodnocení v České republice, včetně chystaných změn, jež se v současné době pod vedením Rady vlády připravují. Během jednání vyslovili všichni zúčastnění členové „zahraniční rady“ jednoznačnou podporu chystanému systému hodnocení vědy a výzkumu. ☒

VLÁDA SCHVÁLILA NA SVÝCH ZASEDÁNÍCH NA PŘELOMU ROKU NOVÉ PROGRAMY THĚTA A ĚTA

Program THĚTA - podpora aplikovaného výzkumu v energetice

Nový program Technologické agentury (TA ČR) s názvem THĚTA, který podpoří projekty aplikovaného výzkumu v oblasti energetiky, schválila vláda 19. prosince 2016. Program si klade za cíl omezit dosavadní roztržitost podpory výzkumu a vývoje v energetickém sektoru. THĚTA je plánována na 8 let. Celkové výdaje programu jsou 5,72 mld. Kč, přičemž výdaje ze státního rozpočtu z této částky činí 4 mld. Kč.

„Za velmi důležité považuji to, že nový program THĚTA je prvním sektorově orientovaným programem Technologické agentury, který vznikl po intenzivní diskusi s klíčovými zástupci podnikové sféry,“ řekl místopředseda vlády pro vědu, vývoj a inovace Pavel Bělobrádek, který program vládě předložil.

Zaměření programu THĚTA vychází z aktualizované Státní energetické koncepce České republiky, kterou schválila Sobotkova vláda 18. května 2015, a z Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací pro roky 2016 až 2020. Umožní podpořit projekty aplikovaného výzkumu s cílem přispět k transformaci a modernizaci energetického sektoru.

Program bude navazovat na jiné národní programy v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, zejména na programy TIP, TRIO (oba Ministerstvo průmyslu a obchodu) a ALFA, EPSILON (programy TA ČR). Vyhlášení první veřejné soutěže v programu je plánované na druhou polovinu roku 2017 se zahájením poskytování podpory v roce 2018. Následně se předpokládá vyhlášení veřejné soutěže každoročně v letech 2018 až 2023.

Program ĚTA - podpora aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Na svém zasedání 16. ledna 2017 schvalovala vláda další z nových programů TA ČR, který pod názvem ĚTA podpoří projekty aplikovaného

společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Program je koncipován na 6 let a jeho celkové výdaje dosáhnou 3 mld. Kč, z čehož výdaje ze státního rozpočtu činí 2,4 miliardy. Návrh programu předložil místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace Pavel Bělobrádek.

ĚTA navazuje na program podporující aplikovaný společenskovední výzkum a experimentální vývoj OMEGA, jehož poslední veřejná soutěž proběhla v roce 2015. Cílem je podpořit projekty, které budou zkoumat dopady změn souvisejících s nástupem čtvrté průmyslové revoluce například v oblastech rozvoje nových technologií a digitalizace, globalizace, internetu věcí a služeb, robotizace, kybernetiky a umělé inteligence nebo virtuální reality, protože ty mají zcela zásadní vliv na proměnu společenského, kulturního, ekonomického nebo vzdělávacího systému.

„Program ĚTA byl připraven proto, aby nevznikl výpadek v podpoře společenských a humanitních témat ve výzkumu po ukončení předchozího programu Technologické agentury, konkrétně programu OMEGA. Považuji za nezbytnou další podporu výzkumu v těchto oblastech, protože společnost prochází velkými změnami například v souvislosti s překotným rozvojem nových technologií a s digitalizací ekonomiky i běžného života. Čelíme výzvám v otázkách demografického vývoje nebo migrace, a proto potřebujeme skutečně využitelné výsledky výzkumu, které tuto problematiku pomohou řešit,“ řekl místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace P. Bělobrádek.

Doba trvání programu ĚTA se předpokládá mezi roky 2018 až 2023 a první veřejné soutěže, v nichž budou předkládány projekty k podpoře, proběhnou už v roce 2017. Následně budou soutěže vyhlášovány každoročně v letech 2018 až 2021. Minimální délka řešení projektů v programu je stanovena na 12 měsíců, maximální doba řešení projektů se předpokládá do tří let. ☒

PROFESORKA EVA ZAŽÍMALOVÁ JMENOVÁNA DO ČELA AKADEMIE VĚD

Vláda vzala na svém zasedání dne 16. ledna 2017 na vědomí návrh na jmenování předsdkyně Akademie věd České republiky (AV ČR) pro funkční období let 2017 až 2021. Na tento post byla navržena prof. Eva Zažímalová, kterou v prosinci 2016 jednomyslně schválili delegáti Akademického sněmu AV ČR. Novou předsdkyní AV ČR jmenuje prezident republiky a své funkce by se měla ujmout v březnu.

„Paní profesorku Zažímalovou čeká množství obtížných úkolů spojených s chystanými změnami ve vědeckovýzkumném prostředí. Jsem přesvědčen, že úspěšně naváže na práci profesora Drahoše, kterému bych chtěl poděkovat za velmi konstruktivní spolupráci,“ sdělil místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace Pavel Bělobrádek.

Po prof. Heleně Illnerové, která vedla AV ČR v letech 2001 až 2005, je prof. Zažímalová teprve druhou ženou v čele nejvýznamnější vědecké instituce v České republice. ☒

Foto: Stanislava Kyselová, AV ČR

SETKÁNÍ ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR

Místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace Pavel Bělobrádek byl 13. prosince hlavním hostem bilančního setkání Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR) k tématu financování inovací a bariér jejich podpory v podnicích. V živé diskusi se zástupci podnikového sektoru vystoupil spolu s vicepremiérem před-

seda AMSP a člen vládní Rady pro výzkum, vývoj a inovace Karel Havlíček nebo předseda TA ČR Petr Očko. Za korporátní sféru hovořil člen představenstva České spořitelny Pavel Kráčmar. Mezi hlavními tématy, která dlouhodobě pálí firmy, byla nejasná situace v daňové uznatelnosti výdajů na vědu, výzkum a inovace. ☒

Foto: Radek Melichar, ÚV ČR

Přehled hlavních konferencí a veletrhů v oblasti výzkumu, vývoje a inovací v Izraeli v roce 2017

V novoročním čísle přinášíme přehled stěžejních akcí v oblasti vědy a výzkumu v Izraeli, který připravila tamní vědecká diplomatka Delana Mikolášová. Kontakt: info.izrael@vlada.cz.

30. 1.
–
1. 2.
2017

CYBERTECH – mezinárodní konference a veletrh

Největší mezinárodní konference ke kybernetické bezpečnosti mimo území USA je spoluorganizována Ministerstvem zahraničních věcí Státu Izrael a Ben Gurion University v Beer-Ševě. Více než 200 vystavovatelů a 100 odborných přednášek, účast vládních činitelů včetně izraelského premiéra Benjamina Netanjahua. Součástí programu je také každoroční soutěž start-upů z oblasti kybernetické bezpečnosti. Blíže: <http://www.cybertechisrael.com/>

6.–7. 2.
2017

LSIE – LIFE SCIENCE INDUSTRY EVENT

Zastřešující název pro několik paralelně probíhajících konferencí a doprovodný veletrh

Hlavní tematické konference:

MDDMI (The Annual Conference for Medical Device Design and Manufacturing Industry) – mj. informace o aktivitách izraelských inkubátorů v oblasti med-tech, představení hlavních start-upů, 3D tisk v med-tech.

Blíže k programu: <http://www.stier.co.il/files/MDDMI-2017-ENG.pdf>

ITTN (The International Conference of Israeli Tech Transfer Organisation) – Prezentace všech tech-transferových center hlavních izraelských univerzit (např. Technion, Hebrejská univerzita, Telavivská univerzita, Weizmannův institut věd) a několika vybraných nemocnic (např. Rambam, Hadassa).

Blíže: <http://www.stier.co.il/files/LSIE-ITTN-2017.pdf>

8. 2.
2017

INNOVEX

Každoroční konference a doprovodný veletrh k aktuálnímu dění ve sféře inovací v izraelském hitech průmyslu a oblasti otevřených inovací. Konference je připravována ve spolupráci s univerzitami a relevantními resorty. Předchozího ročníku (2016) se zúčastnilo na 1500 zástupců firem, investorů, profesních spolků, zástupců univerzit a odborné veřejnosti.

Některá z témat: digitální éra a nová média (robotika, elektro-optika), technologie v oblasti zdravotnictví a zdravotní péče, internet věcí, softwarová řešení (Cloud, big data and data analytics), oblast otevřených inovací

Blíže: <http://www.innovex.co.il/?CategoryID=205>

5.–7. 5.
2017

TAU Innovation Day

Každoroční mezinárodní konference, veletrh a série doprovodných work-shopů a seminářů k aktuálním trendům v oblasti izraelského start-upového ekosystému

Akce, kterou pořádá Univerzita v Tel Avivu, se zaměřuje na prezentaci úspěšných začínajících start-upů vzešlých zejména z prostředí mladých absolventů univerzit. Svou velikostí a počtem zahraničních návštěvníků z více než 30 zemí se jedná o jednu z největších událostí konaných na univerzitní půdě.

Informace k minulému ročníku: <http://tau-innovation.com/>

23.–25. 5.
2017

BIOMED

Mezinárodní konference, doprovodný veletrh a business fórum z oblasti biomedicínských věd.

Hlavním tématem roku 2017 bude stárnutí populace a inovativní trendy v léčbě s tím souvisejících chorob (chronická onemocnění, léčba rakoviny, neuro-degenerativní onemocnění, léčba cukrovky). Důležitou součástí programu je vždy i soutěž biomedicínsky orientovaných start-upů. Loňského ročníku se účastnilo více než 6000 delegátů ze 45 zemí.

Blíže: <http://kenes-exhibitions.com/biomed2017/>

6.–8. 6.
2017

ISDEF

Mezinárodní veletrh a doprovodná konference v oblasti obranné a bezpečnostní techniky.

Akce se koná každé dva roky a účastní se zde více než 250 vystavovatelů a 15 000 návštěvníků z celého světa.

Blíže: <http://www.isdefexpo.com/>

3.–8. 9.
2017

DLD Tel Aviv

Akce tradičně spolupořádaná telavivskou radnicí k aktuálním tématům souvisejícím mj. s rozvojem měst a činností člověka (kybernetická bezpečnost, smart cities, bankovníctví, mobilní aplikace; robotika); součástí je také mezinárodní start-up fórum.

Předpokládaná účast: zástupci start-up firem, VC fondů, angel investoři, přední nadnárodní společnosti (v předchozích ročníchích účast např. Google, IBM, Intel, Orange, Microsoft, Facebook).

Informace k minulému ročníku: <http://www.dldtelaviv.com/>

12.–14. 9.
2017

WATEC ISRAEL

Mezinárodní veletrh k problematice hospodaření s vodními zdroji a ochraně životního prostředí.

Akce se koná každé dva roky a účastní se jí vystavovatelé z například oblasti údržby a čištění vodních zdrojů, odsolování či zavlažovacích systémů. Součástí soutěže je také soutěž start-upů.

Blíží informace: <http://watec-israel.com/>

